

Návrh rozpočtu Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou na roky 2016 až 2018

Úvod

V súlade so zákonom č. 581/2004 Z. z. o zdravotných poisťovniach, dohľade nad zdravotnou starostlivosťou a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 581/2004 Z. z.“) je Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou (ďalej len „úrad“) povinný pripraviť návrh rozpočtu a predložiť ho vláde Slovenskej republiky (ďalej len „vláda SR“) a Národnej rade SR (ďalej len „NR SR“). Úrad bol zriadený zákonom č. 581/2004 Z. z. ako právnická osoba, nie je zapísaný v obchodnom registri.

Východiská zostavenia rozpočtu úradu

Návrh rozpočtu úradu vychádza z rozpočtového rámca schváleného NR SR na roky 2015 až 2017 a z východísk rozpočtu verejnej správy na roky 2016 až 2018, s prihliadnutím na vykonané zmeny, ako aj na všetky právne normy, u ktorých sa predpokladá, že budú v roku 2016 ovplyvňovať hospodárenie úradu. Návrh rozpočtu na rok 2016 počíta s efektívnym a hospodárnym využitím príjmov na krytie výdavkov spojených s činnosťou úradu.

V zmysle zákona č. 581/2004 Z. z. sa v § 28 písm. g) a h) pre hospodárenie úradu stanovuje, že príjmami úradu sú okrem iných príjmov aj:

- g) zisk z predchádzajúcich účtovných období,
- h) úhrady zo štátneho rozpočtu súvisiace so zavádzaním centra pre klasifikačný systém.

Projekt EESSI

Úrad ako prístupový bod pre vecné dávky v chorobe, materstve, pri pracovných úrazoch a chorobách z povolania je v súlade s Nariadením Európskeho parlamentu a Rady Európskeho spoločenstva o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia povinný byť pripravený na komplexnú medzištátnu výmenu dát. Dodržanie tohto medzinárodného záväzku pre SR znamená, že úrad musí byť pripravený na elektronické prijímanie a zasielanie SED-ov (Standardized Electronic Document) z členských štátov Európskej únie do SR a naopak. Financovanie tohto projektu úrad zabezpečuje aj z vlastných zdrojov, čím boli znížené finančné prostriedky na rozvoj vlastného informačného systému. V súčasnej dobe prebieha koordinácia technickej a vecnej špecifikácie na úrovni Európskej únie. Technická komisia projektu predžila termín komplexnej aplikácie na roky 2014 až 2018.

Na rozpočtové roky 2016 až 2018 je preto potrebné zabezpečiť zdroje na prevádzkové náklady úradu ako prístupového bodu.

Ďalšie činnosti úradu

Schválením zákona o národnom zdravotníckom informačnom systéme (ďalej len „NZIS“), ktorý nadobudol platnosť 01.07.2013, vznikli pre úrad nové povinnosti, na plnenie ktorých bolo a je potrebné technické vybavenie a kvalifikované personálne obsadenie. Pre úrad vyplynuli zo zákona nové povinnosti, a to zaviesť nový register poskytovateľov zdravotnej starostlivosti a register zdravotníckych pracovníkov, ktorých zavedenie a úpravy budú pokračovať i v roku 2016. Už tento rok musí úrad zaviesť a prevádzkovať technologické komponenty na zosúladenie dátových rozhraní s ostatnými registrami v rámci zákona.

Za účelom zabezpečenia zákonom stanovenej súdnolekárskej a patologickej činnosti, ako aj prevádzkovania pobočky úradu v Košickom kraji, úrad v rokoch 2015 až 2017 plánuje komplexnú rekonštrukciu vlastnej budovy v Košiciach, ktorú v roku 2008 zakúpil v hodnote 1 298 000 eur v areáli Univerzitnej nemocnice L. Pasteura Košice. Budova má po komplexnej rekonštrukcii slúžiť

na spoločnú prevádzku pobočky a SLaPA pracoviska. V súčasnej dobe sa pobočka aj pracovisko SLaPA nachádza v prenajatých priestoroch s nevyhovujúcimi podmienkami. Financovanie predmetnej rekonštrukcie plánuje úrad realizovať zo zostatku vlastných finančných prostriedkov z predchádzajúcich období, ktoré by mali efektívne pokryť rekonštrukciu. Predmetné prostriedky úrad niekoľko rokov postupne účelovo kumuloval na vyššie uvedený účel, a to realizáciou racionalizačných opatrení v období po zákonom znížení príspevkov od zdravotných poisťovní.

Rozpočet príjmov a výdavkov úradu na roky 2016 až 2018

Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou (v eurách)		R 2015	OS 2015	R 2016	R 2017	N 2018
Príjmy úradu spolu		39 718 539	41 895 515	43 149 227	43 398 886	44 701 784
200	Nedaňové príjmy, v tom:	815 000	1 034 193	815 000	815 000	815 000
220	Administratívne poplatky, v tom:	805 000	805 000	805 000	805 000	805 000
223	Poplatky a platby z nepriemys. a náhodného predaja a služieb	805 000	805 000	805 000	805 000	805 000
230	Kapitálové príjmy	0	24 193	0	0	0
240	Úroky z tuzemských úverov, z toho:	10 000	5 000	10 000	10 000	10 000
243	Z účtov finančného hospodárenia	10 000	5 000	10 000	10 000	10 000
290	Iné	0	200 000	0	0	0
300	Granty a transfery, v tom:	16 881 359	17 023 829	18 095 639	18 099 467	18 493 518
312003	Zo zdravotných poisťovní	16 881 359	17 020 829	18 095 639	18 099 467	18 493 518
331002	Zahraničné granty bežné od medzinárodnej organizácie	0	3 000	0	0	0
400	Príjmy z transakcií s fin. akt. a pas., v tom: (FO)	22 022 180	23 837 493	24 238 588	24 484 419	25 393 266
453	Zostatok prostriedkov z predchádzajúcich rokov	22 022 180	23 837 493	24 238 588	24 484 419	25 393 266
Výdavky úradu spolu		17 656 927	17 656 927	18 664 808	18 005 620	18 399 671
600	Bežné výdavky, v tom:	16 371 629	16 371 629	17 351 700	16 868 104	16 440 463
610	Mzdy, platy, služobné príjmy	7 265 592	7 265 592	7 265 591	7 265 592	7 265 592
620	Poistné a príspevok do ZP	2 540 000	2 540 000	2 539 999	2 540 000	2 540 000
630	Tovary a služby	6 456 037	6 456 037	7 436 111	6 952 512	6 524 871
640	Bežné transfery	110 000	110 000	109 999	110 000	110 000
700	Kapitálové výdavky, v tom:	1 285 298	1 285 298	1 313 108	1 137 516	1 959 208
710	Obstarávanie kapitálových aktív	1 285 298	1 285 298	1 313 108	1 137 516	1 959 208
800	Výdavky z transakcií s fin. akt. a pas. (FO)	0	0	0	0	0
Celkový prebytok / schodok (+/-) úradu		22 061 612	24 238 588	24 484 419	25 393 266	26 302 113
Vylúčenie finančných operácií		-22 022 180	-23 837 493	-24 238 588	-24 484 419	-25 393 266
Vylúčenie príjmových FO		-22 022 180	-23 837 493	-24 238 588	-24 484 419	-25 393 266
Vylúčenie výdavkových FO		0	0	0	0	0
Medziročná zmena stavu pohľadávok		0	0	0	0	0
Medziročná zmena stavu záväzkov		0	0	0	0	0
ostatné úpravy		0	0	0	0	0
Prebytok / schodok (+/-) úradu (ESA 2010)		39 432	401 095	245 831	908 847	908 847

I. Návrh rozpočtu na rok 2016

A. Prijmy úradu

Celkové príjmy úradu (vrátane príjmových finančných operácií – zostatku finančných prostriedkov z predchádzajúcich rokov) sa v roku **2016** rozpočtujú vo výške **43 149 227 eur**. V porovnaní s rokom 2015 sú celkové príjmy vyššie o 3 430 688 eur, a to vplyvom medziročného nárastu príspevku od zdravotných poisťovní o 1 214 280 eur ako aj medziročným nárastom zostatku prostriedkov z predchádzajúcich rokov o 2 216 408 eur, ktoré sú zámerne usporené na krytie výdavkov súvisiacich s rekonštrukciou budovy v Košiciach.

Rozpočet príjmov úradu je tvorený z dvoch kategórií, a to **z nedaňových príjmov** (príjmy z činnosti úradu, úroky a iné nedaňové príjmy úradu) a **z transferov** (povinné príspevky od zdravotných poisťovní na činnosť úradu).

a) Nedaňové príjmy

V roku 2016 sú **nedaňové príjmy** na rovnakej úrovni ako v roku 2015, a to **815 000 eur** a zahŕňajú najmä tieto rozhodujúce kategórie príjmov:

- **príjmy z činnosti SLaPA pracovísk vo výške 805 000 eur,**
- **administratívne príjmy z činnosti úradu** (za vydávanie povolení, ich zmeny, za vydanie platobného výmeru), ktoré budú v nasledujúcich rokoch veľmi sporadické, a preto ich úrad nerozpočtuje,
- **príjmy z účtov finančného hospodárenia vo výške 10 000 eur.**

b) Granty a transfery

Transfer zo zdravotných poisťovní

Na základe úprav makroekonomických ukazovateľov a prognózy daňových príjmov zo septembra 2015 úrad v roku 2016 rozpočtuje príjem v rámci transferu **zo zdravotných poisťovní vo výške 18 095 639 eur**. Príspevok na činnosť úradu od zdravotných poisťovní, splatný do 20.12.2016, sa prostredníctvom príjmových finančných operácií prevedie do nasledujúceho roku (t. j. do roku 2017) a je reálnym finančným krytím výdavkov roku 2017.

Nedaňové príjmy a transfery zo zdravotných poisťovní sú spolu v roku 2016 **vo výške 18 910 639 eur**.

c) Príjmové finančné operácie

Príjmové finančné operácie zahŕňajú rozpočtovaný zostatok finančných prostriedkov z predchádzajúceho roka. V rozpočte na rok 2016 sa v nadväznosti na očakávanú skutočnosť hospodárenia v roku 2015 uvažuje so zostatkom prostriedkov z predchádzajúceho roka vo výške **24 238 588 eur** (ide najmä o očakávanú úhradu príspevku od zdravotných poisťovní na činnosť úradu zaplateného v roku 2015 vo výške 17 020 829 eur, ktorý je určený prioritne na financovanie bežných výdavkov v roku 2016 a predpokladaný zostatok vlastných zdrojov vo výške 7 217 759 eur určený prevažne na financovanie kapitálových výdavkov vrátane predpokladanej investičnej akcie v Košiciach).

B. Výdavky úradu

Celkové výdavky úradu v roku **2016** sa rozpočtujú vo výške **18 664 808 eur**.

Návrh rozpočtu výdavkov vychádza z disponibilných zdrojov úradu (z celkových príjmov úradu). Výdavky úradu sú členené na **bežné výdavky** a **kapitálové výdavky**. V súlade so zákonom č. 581/2004 Z. z. výdavkami úradu sú:

- splatené nároky na mzdy zamestnancov úradu,
- splatené nároky na odmeny za výkon funkcie v úrade,
- výdavky na činnosť úradu (bežné a kapitálové).

a) Bežné výdavky

Bežné výdavky sú rozpočtované vo výške **17 351 700 eur**. Ich podiel na celkových výdavkoch predstavuje 92,96 %.

Bežné výdavky v návrhu rozpočtu nadväzujú na rozpočtovú úpravu príspevku zo ZP a zaznamenali nárast o 980 071 eur, t. j. o 5,99 % oproti rozpočtu roku 2015. V rámci uvedeného nárastu je zahrnuté jednorazové zvýšenie výdavkov na vybavenie nových zrekonštruovaných priestorov pre pobočku a SLaPA pracovisko v Košiciach.

Bežné výdavky zahŕňajú tieto hlavné kategórie výdavkov na:

- mzdy, platy a služobné príjmy a odvody poistného,
- tovary a služby,
- bežné transfery.

Mzdy, platy, služobné príjmy a odvody poistného sú rozpočtované vo výške 9 805 590 eur a predstavujú výdavky na zamestnancov úradu. V roku 2016 sa uvažuje s priemerným počtom zamestnancov 448. Úrad zamestnáva na ústredí a pobočkách viac ako 74,12 % z celkového počtu zamestnancov s vysokoškolským vzdelaním medicínskeho, ekonomického a právnického zamerania, čo je oproti roku 2014 nárast o 5,6 %. Z celkového počtu zamestnancov úradu je 44,7 % zamestnancov, ktorí pracujú v rizikovitom prostredí na SLaPA pracoviskách úradu, kde sa povinne uplatňuje príplatok ku mzde. Pre účely zavedenia projektov DRG, EESSI a úloh vyplývajúcich zo zákona o NZIS úrad zamestnáva odborníkov s vyššou kvalifikáciou, a tým aj so zvýšenými požiadavkami na čerpanie mzdových prostriedkov. Mzdové výdavky sú v rozpočte na roky 2016 až 2018 riešené v rámci stanovených východísk rozpočtu na úrovni roku 2015.

Výška odvodov poistného je vypočítaná na základe platných zákonov a je rozpočtovaná vo výške 2 539 999 eur pre rok 2016 a vo výške 2 540 000 eur pre roky 2017 a 2018.

Výdavky na tovary a služby sú rozpočtované vo výške 7 436 111 eur. V tejto položke sa rozpočtujú tieto výdavkové kategórie:

- **cestovné náhrady (631)** – zahrňujú bežné výdavky na cestovné zamestnancov úradu pri tuzemských cestách a pri zahraničných cestách, ktoré vzniknú v roku 2016,
- **energie, poštovné a telekomunikačné poplatky (632)** – v položke je zohľadnený predchádzajúci vývoj výdavkov na energie a výdavkov na poštové a telekomunikačné výkony,
- **materiál (633)** – výdavky tejto položky sú rozpočtované so štandardným zabezpečením požiadavky na vybavenie SLaPA pracovísk špecializovanými prístrojmi a nástrojmi potrebnými na výkon práce, s požiadavkami na špeciálny zdravotnícky materiál používaný pri toxikologických a histologických vyšetreniach, ako aj s výdavkami na všeobecný materiál potrebný na zabezpečenie pokrytia úkonov úradu; v rámci tejto položky sa bude zabezpečovať aj operatívna výmena výpočtovej techniky,

- **dopravné (634)** - výdavky na pohonné hmoty, pozáručný servis, opravy a údržbu osobných automobilov sú na rovnakej úrovni ako v roku 2015,
- **rutinná a štandardná údržba (635)** - výdavky sú určené na údržbu výpočtovej techniky (pravidelný servis serverov) a staršieho prístrojového vybavenia SLaPA pracovísk. Vzhľadom na ich vek a opotrebovanie si vyžadujú častejšie opravy, ktoré sú finančne náročné. Havarijné stavy prevádzkových priestorov môžu spôsobiť napätosť pri čerpaní podpoložky údržba budov,
- **nájomné (636)** - zohľadňuje uplatnenie trhových cien za prenájom priestorov pre SLaPA pracoviská a pobočky, ako aj princíp valorizácie nájomného prenajímateľmi,
- **služby (637):**
  - položka odzrkadľuje aktualizované ceny prepravy mŕtvych tiel na pitvy a prevoz lekárov na prehliadky mŕtvych tiel. Pripravujú sa výberové konania na dané prepravy, ktoré budú ovplyvňovať čerpanie tejto podpoložky; rovnako pri platbách za prehliadky mŕtvych bude nutné korigovať sadzby za vykonané prehliadky, čo môže spôsobiť medziročný nárast výdavkov,
  - v podpoložke štúdie, expertízy a posudky sú obsiahnuté zvýšené sadzby za odborné medicínske konzultantské posudky.

Bežné transfery zahŕňajú výdavky na úhradu licenčných - softwarových poplatkov centrálnie manažovaných prostredníctvom MF SR, kde nám bola oznámená uvažovaná čiastka poplatku vo výške 76 522 eur. V rámci položky bežné transfery sa rozpočtujú aj náhrady pri dočasnej pracovnej neschopnosti zamestnanca hradeného zamestnávateľom.

b) Kapitálové výdavky

Kapitálové výdavky (710) sú na rok 2016 rozpočtované v sume 1 313 108 eur, a to na bežnú prevádzku úradu.

Kapitálové výdavky v rámci zdrojov na bežnú prevádzku uvažujú s výdavkami na:

- softvér a licencie súvisiace s činnosťami pre národný zdravotnícky informačný systém (EK 711),
- vybavenie SLaPA pracovísk a ich laboratórií potrebnou prístrojovou technikou a ďalšie potrebné technické zariadenia (EK 713),
- výpočtovú techniku pre zabezpečenie činnosti úradu (EK 713),
- modernizáciu softvéru (EK 718), aj z dôvodu zapojenia sa do projektu elektronické zdravotníctvo, EESSI a implementácie DRG a to vo vzťahu k zvýšenej ochrane citlivých dát,
- budovanie IS úradu, ktorý v súčasnej dobe vyžaduje ďalší rozvoj a inovácie pre štandardné služby, nevyhnutné pre činnosť úradu (napr. NZIS, MIS).

Úrad v roku 2016 predpokladá aj čerpanie vlastných zdrojov z predchádzajúcich rokov, ktoré postupne po niekoľko rokov kumuloval, na rekonštrukciu vlastnej budovy v Košiciach za účelom vybudovania spoločných priestorov pre SLaPA pracovisko a pobočku Košice. V roku 2016, podľa predbežného rozpočtu rekonštrukcie, uvažuje úrad s čerpaním vo výške 4 224 860 eur. Na predmetnú rekonštrukciu je pripravený projekt a rozbehnuté verejné obstarávanie. V súčasnej dobe sú obidve organizačné zložky v prenajatých priestoroch s prenájomom na obmedzenú dobu. Dočasné provízorne priestory pri nedostatočných hygienických a prevádzkových podmienkach ohrozujú prevádzku SLaPA pracoviska a znižujú kvalitu a rozsah požadovaných výkonov pre celý región.

C. Zostatok prostriedkov

Zostatok prostriedkov k 31.12.2016 sa rozpočtuje vo výške **24 484 419 eur**.

D. Saldo

Návrh rozpočtu na rok 2016 je zostavený v metodike ESA 2010. Na základe tejto metodiky sa z príjmov a výdavkov **vylučujú príjmové a výdavkové finančné operácie**. V prípade úradu iba príjmové finančné operácie, ktoré predstavujú zostatok prostriedkov z minulého roka.

Rozpočtované saldo príjmov a výdavkov v metodike ESA 2010 je v návrhu rozpočtu na rok 2016 vo výške **245 831 eur**.

II. Návrh rozpočtu na roky 2017 a 2018

Celkové príjmy v roku 2017 sú rozpočtované vo výške 43 398 886 eur a **v roku 2018** vo výške 44 701 784 eur.

Celkové výdavky v roku 2017 sú rozpočtované vo výške 18 005 620 eur a **v roku 2018** vo výške 18 399 671 eur.

V roku 2017 návrh rozpočtu príjmov vychádza z rovnakých princípov ako v roku 2016. Nedaňové príjmy sa rozpočtujú v roku 2017 vo výške 815 000 eur a v roku 2018 rovnako vo výške 815 000 eur.

Príjmy očistené od príjmových finančných operácií sa rozpočtujú v roku 2017 v sume **18 914 467 eur** a v roku 2018 v sume **19 308 518 eur**.

Objem finančných prostriedkov určených na financovanie činnosti úradu z príspevkov od zdravotných poisťovní je vo výhľade na rok 2017 rozpočtovaný vo výške **18 099 467 eur** a na rok 2018 vo výške **18 493 518 eur**.

Rozpočet výdavkov na roky 2017 a 2018 vychádza zo základných princípov uplatnených v roku 2016, pre rok 2017 je vo výške 18 005 620 eur pri poklese výdavkov oproti roku 2016 o 3,53 % a pre rok 2018 vo výške 18 399 671 pri medziročnom náraste 2,19 %.

V rokoch 2017 a 2018 sa rozpočtuje v metodike ESA 2010 **kladné** saldo príjmov a výdavkov vo výške **908 847 eur**.

Záver

Úrad dohliada nad mnohými kľúčovými aspektmi systému zdravotníctva, s cieľom udržiavať finančnú stabilitu, výkonnosť a solidárnosť systému. Stratégia úradu pre navrhované rozpočtové obdobie je:

- zvýšenie kvality služieb poskytovaných SLaPA pracoviskami,
- územná reštrukturalizácia SLaPA pracovísk,
- koncepčné riešenie systému prehliadok mŕtvych,
- zabezpečiť zmeny činnosti úradu, ktoré vyplývajú z platnej legislatívy,
- zabezpečiť realizáciu projektu EESSI (príprava na vykonanie funkcie prístupového bodu pre elektronickú výmenu dát pre sociálne zabezpečenie),

- príprava zavedenia nového systému financovania ústavnej zdravotnej starostlivosti - DRG systém (Diagnosis related group systém),
- zlepšenie kvality služieb v oblasti dohľadu nad poskytovaním a nákupom zdravotnej starostlivosti.

Realizácia uvedenej stratégie bude v nasledujúcich rokoch vyžadovať:

- inováciu informačného systému (DRG, NZIS, EESSI),
- inováciu vedenia a správu centrálného registra poistencov,
- zavedenie a správu nových národných registrov,
- personálne zabezpečenie nových projektov a činností vyplývajúcich z legislatívnych zmien,
- modernizáciu a materiálno-technické vybavenie SLaPA pracoviísk.

Výraznú finančnú položku rozpočtu tvoria zmeny informačného systému, aj v nadväznosti na nové úlohy úradu a súčasne na dokončenie už prebiehajúcich úloh vyplývajúcich z platnej legislatívy. Databázy úradu predstavujú významnú časť elektronizácie zdravotníctva a súvisia aj so zdokonaľovaním bezpečnostnej politiky úradu. Na zlepšenie analytických výstupov je potrebné vybudovať manažérsky informačný systém.

V rámci zabezpečenia zákonom stanovenej súdnolekárskej a patologickej činnosti sa bude úrad v najbližšom období zameriavať najmä na vytvorenie vhodných podmienok na prevádzku SLaPA pracoviska v Košickom kraji, a to zabezpečením rekonštrukcie vlastných priestorov pri plánovanom použití vlastných prostriedkov uspokojených z predchádzajúcich rokov. Zvyšovanie kvality služieb poskytovaných ostatnými SLaPA pracoviskami, ich modernizáciu a materiálno-technické vybavenie bude priebežne zabezpečované z prostriedkov bežného rozpočtového obdobia.